

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Odstupanja u očitanju atmosferskog pritiska
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	23.02.2020. godine, 17:37 UTC, JPAKL
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>SETRA koja je donešena iz drugog JPAKL-a pokazuje vrijednosti koje nisu dozvoljene kao mjerna nesigurnost ovog uređaja. To je utvrđeno uporednim mjerenjima, a posljednjim mjerenjem od 30.01.2020. godine, to je i potvrđeno. Stoga, JPAKL nema backup uređaj za mjerenje atmosferskog pritiska.</p> <p>Na pitanje koji su mogući uzroci događaja, podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>U slučaju otkaza primarnog senzora za mjerenje atmosferskog pritiska, JPAKL ne bi imao validan podatak o pritisku.</p> <p>Na pitanje šta je moglo biti učinjeno da se ovakav događaj izbjegne, podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Nabavka odgovarajućeg instrumenta za mjerenje atmosferskog pritiska.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Sprovedena je istraga ovog događaja.</p> <p>Zaključci ove istrage:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uporednim provjerama od strane METEO uposlenika utvrđeno da Backup barometar koja je donešena iz drugog JPAKL-a pokazuje vrijednosti koje nisu dozvoljene kao mjerna nesigurnost (0 – 0,5 hPa) ovog uređaja. • Provjere vršene kroz duži vremenski period i utvrđene anomalije u prikazu pritiska na SETRA 370 u odnosu na automatsko očitavanje na SETRA 470. • Od 22.03.2020. godine Setra 370 radi u granicama dozvoljene mjerene nesigurnosti, ali zbog toga što je ona ranije imala veća odstupanja od dozvoljenih, i dalje je u MET uredu smatraju opremom nepouzdanom za korištenje. • JPAKL Tuzla posjeduje dvije Setre 370, koje po pravilima uvijek treba da su istovremeno u radu u istoj prostoriji (METEO ured) i da se pomoću njih vrše uporedna mjerenja sa Setrom 470 i ujedno između njih dvije (Setre 370). Iako JPAKL ima dvije Setre 370 jedna uvijek nedostaje, razlog je da je na posudbi u drugi JPAKL ili je u procesu etaloniranja. • U slučaju otkaza primarnog senzora za mjerenje atmosferskog pritiska (AWOS), JPAKL ne bi imao validan podatak o pritisku. • U maju 2020. godine dobila se informacija da je realizovana javna nabavka backup barometara za drugi JPAKL, pa neće postojati potreba da se ubuduće posuđuje jedan od dva barometra Setra 370 iz JPAKL-a. • MET oprema šalje samo na umjeravanje, ali ne i na kalibražu. Umjeravanjem se samo utvrdi tačnost mjerenja, ali se ne vrši prepodešavanje MET opreme radi postizanja veće tačnosti mjerenja. <p>2. Stručno lice SMD-a je izvršilo analizu ovog događaja.</p>
---	---

Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	D5 prema prema RAT metodologiji Navedeni događaj se ponavlja, iako do sada nije imao direktnog uticaja na bezbjednost vazdušne plovidbe, postoji mogućnost uticaja zbog važnosti ispravnog podatka atmosferskog pritiska.
Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	U slučaju potrebe koristiti mogućnost posudbe instrumenata za mjerenje pritiska sa drugih lokacija BHANSA-e. Izvršiti umjeravanje MET senzora za sve lokacije BHANSA-e.
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Marinko Šimunović,